

УДК 364.4:355.1

Стародубець С. Р.¹, Новак Т. О.²

¹ студ. гр. СН-213 НУ «Запорізька політехніка»

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З СІМ'ЯМИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОГРАМИ, РЕАЛІЗАЦІЯ

Сім'ї військовослужбовців залишаються однією з найбільш вразливих соціальних груп в Україні, особливо в умовах тривалої війни і мобілізації. У 2026 році соціальна робота з цією групою набула нового рівня, що відбилося в нормативно-правовій базі, масштабі фінансування та кількості охоплених сімей.

У державній політиці підтримки сімей військовослужбовців центральне місце посідає посилення матеріальної підтримки. З 1 березня 2026 року було збільшено мінімальний розмір адресної соціальної підтримки для сімей загиблих, померлих або зниклих безвісти захисників до 12 810 грн. на кожного непрацездатного члена сім'ї, що значно відрізняється від попереднього рівня у 7 800 грн. Виплати зросли і для родин, де допомогу отримують двоє або більше членів сім'ї (крім непрацездатних батьків,

дружини чи чоловіка), а також для двох і більше дітей загиблого військовослужбовця. Для них розмір підтримки становитиме не менше 10 020 грн на кожного замість нинішніх 6 100 грн. Усі виплати щороку індексуватимуться, починаючи з 1 березня 2027 року [3].

Нормативно-правова база 2026 року також передбачає нові трудові та соціальні гарантії. Законопроект № 13646, який Верховна Рада України підтримала 25 лютого 2026 року, закріпив переважне право членів сім'ї військовослужбовця на працевлаштування, гарантовану компенсацію витрат на переїзд, виплату лікарняних та збереження робочого місця під час служби [2].

На початку 2026 року в Україні запрацювала комплексна система підтримки через портал «Дія» та платформу «Ветеран Pro», що забезпечує швидкий доступ до державних послуг за принципом «єдиного вікна». Нова цифрова екосистема, розроблена Мінветеранів та Мінцифрою, об'єднує 12 ключових сервісів для ветеранів та їхніх родин. Сім'ї загиблих, поранених або ветеранів змогли отримати доступ до пенсій, компенсацій, медичних та психологічних послуг, а також допомоги у відновленні трудового стажу [1].

Соціальна робота з сім'ями військовослужбовців активно розвивається не лише на державному рівні, а й через локальні інституції. У багатьох громадах, зокрема в Дніпропетровській, Харківській, Донецькій та Запорізькій областях, були створені центри соціальних служб, які спеціалізуються на підтримці сімей військовослужбовців. Ці центри координують взаємодію з військовими комендатурами, школами, закладами освіти та охорони здоров'я, забезпечуючи комплексну підтримку дітей, сімей з інвалідністю, батьків та людей похилого віку.

Психологічна підтримка сімей військовослужбовців також стала важливою частиною соціальної роботи. В Україні функціонує значна кількість програм безкоштовної психотерапевтичної допомоги для сімей військовослужбовців, які передбачають індивідуальні психологічні консультації, групові форми підтримки та онлайн-платформи, спрямовані на зниження рівня стресу, процеси адаптації та подолання психологічних травм. Серед основних інституційних ресурсів можна виокремити Veteran Hub, Службу психосоціальної підтримки сімей військовослужбовців, благодійну громадську організацію «Жіноча Сила» та спеціалізовані телефонні та онлайн-лінії психологічної підтримки.

Таким чином, перспективи соціальної роботи з сім'ями військовослужбовців у 2026 році слід оцінювати як відносно позитивні, але з чітко вираженими викликами для подальшого розвитку. Тільки за умови стабільності фінансування, високої якості професійної підготовки фахівців, гарного рівня координації між центральними та місцевими органами та

відкритості даних про потреби конкретних сімей – соціальна робота з сім'ями військовослужбовців зможе перейти від кризової моделі до довгострокової.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ветеран PRO: вебсайт. URL: <https://veteranpro.gov.ua/> (дата звернення: 02.04.2026).

2. Комплексне посилення соціальних гарантій та трудових прав військових і членів їх сімей : Верховна Рада прийняла Закон. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/270843.html> (дата звернення: 02.04.2026).

3. Уряд підвищує мінімальні пенсійні виплати для родин загиблих і зниклих безвісти Захисників та Захисниць. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-pidvyshchuie-minimalni-pensiini-vyplaty-dlia-rodyn-zahyblykh-i-znyklykh-bezvisty-zakhysnykiv-ta-zakhysnyts> (дата звернення: 02.04.2026).